

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

W.J. Ates-Janssens

BEL/REE

Telefoonnummer +31235143784

janssensw@noord-holland.nl

1 | 6

**Betreft: motie 13-2021 RO instrumenten voor Voedselvisie en
Masterplan biodiversiteit**

Verzenddatum

24 SEP. 2021

Kenmerk

1598004/1658681

Geachte leden,

Uw kenmerk

Bij de behandeling van de Voedselvisie en het Masterplan
Biodiversiteit op 1 februari jl. hebben uw Staten motie 13-2021
aangenomen (bijgevoegd als bijlage). Het dictum van deze motie
luidt:

1. om bij het voorbereiden van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 (OV NH2022) na te gaan of RO-instrumenten van de Provincie bruikbaar zijn ter bevordering van de doelen van de Voedselvisie en het Masterplan Biodiversiteit.
2. daarbij extra aandacht te geven aan de overgangszones tussen Natura2000-gebieden en het omringende landelijk gebied.
3. daarbij het level playing field voor bedrijven in onze provincie ten opzichte van landelijke en/of Europese wet- en regelgeving te waarborgen.
4. hierover bij de behandeling van de OV NH2022 te rapporteren aan Provinciale Staten.

In deze brief lichten wij puntsgewijs toe op welke wijze wij invulling geven aan deze motie. Wij stellen uw Staten voor om de motie als afgedaan te beschouwen.

Omgevingswet, bevoegdheid van de provincie

In de wettelijke systematiek voor het ruimtelijk-orderingsbeleid staat de Omgevingswet centraal. De Omgevingswet is nog niet in werking getreden.

De Omgevingswet gaat uit van het subsidiariteitsbeginsel (decentraal, tenzij). Dit betekent dat de taken en de bevoegdheden in principe worden uitgevoerd door gemeenten en waterschappen.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Dreef 3
2012 HR Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

De gemeenten staan aan de basis voor de algemene zorg voor de fysieke leefomgeving.

De provincie oefent de taken alleen uit als:

- een provinciaal belang niet op een doelmatige en een doeltreffende wijze door het gemeentebestuur kan worden behartigd;
- dit nodig is voor een doelmatige en een doeltreffende uitoefening van de taken en de bevoegdheden op grond van deze wet of de uitvoering van een internationaalrechtelijke verplichting.

Overigens wordt in de Omgevingswet soms ook expliciet bepaald dat een taak of bevoegdheid bij een andere overheid dan de gemeente ligt. In die gevallen heeft de wetgever de keuze al gemaakt.

Bij het stellen van regels in de Omgevingsverordening zal dus steeds moeten worden bedacht of sprake is van een provinciaal belang dat niet door de gemeente kan worden behartigd dan wel of regels stellen door de provincie nodig is voor een doeltreffende uitoefening van taken en bevoegdheden op grond van de Omgevingswet of de uitvoering van een internationaalrechtelijke verplichting.

De Omgevingswet richt zich op de fysieke leefomgeving en heeft als doel het beschermen van deze fysieke leefomgeving en het gebruiken ervan voor maatschappelijke behoeften. Het gaat in de wet om de fysieke leefomgeving en om activiteiten die gevolgen (kunnen) hebben op deze fysieke leefomgeving. De provincie voert haar taken en bevoegdheden uit binnen het ruime kader van de Omgevingswet, met in achtneming van het subsidiariteitsbeginsel 'decentraal tenzij' en met in achtneming van de regels die op Rijksniveau worden gesteld.

In de Omgevingswet zijn bovendien een aantal specifieke provinciale taken opgenomen (o.a. ten aanzien van stilte en geluid, grondwater en watersysteem, provinciale infrastructuur en natuur). In de Omgevingswet staat ook de gebiedsgerichte coördinatie (regierol) van de provincie, dit gaat om een verbindende en regisserende verantwoordelijkheid voor de fysieke leefomgeving, rekening houdend met de primaire verantwoordelijkheid van (samenwerkende) gemeenten en rekening houdend met de doelstellingen van het Rijk (memorie van toelichting).

Omgevingswet, omgevingsvisie en omgevingsverordening

De belangrijkste instrumenten die de Omgevingswet aan de provincie ter beschikking stelt zijn de omgevingsvisie, programma's en de omgevingsverordening. Elke overheidslaag stelt een omgevingsvisie op waarin de belangen van de fysieke leefomgeving staan beschreven, zodat bij ruimtelijke ontwikkelingen duidelijk is waarmee rekening gehouden moet worden. De provincie Noord-Holland heeft dit gedaan in haar *Omgevingsvisie NH2050*. De ruimtelijke doelen van de Omgevingsvisie NH2050 zijn in de Voedselvisie en het Masterplan biodiversiteit nader uitgewerkt voor de doelen die deze beleidsvelden betreffen. De provinciale regels en

beschermingsregimes zijn vastgelegd in de *Omgevingsverordening NH2020*.

Inzet in beschermde gebieden én in de overgangszones

De huidige Omgevingsverordening NH2020 draagt al bij aan doelen in de Voedselvisie en het Masterplan biodiversiteit. Te denken valt aan de regels ten aanzien van de bescherming van Natura2000-gebieden; het Natuurnetwerk Nederland en het Bijzonder Provinciaal Landschap. Het eerste punt van het dictum van uw motie kan daarmee volmondig met 'ja' beantwoord worden. Echter, uw motie richt zich niet enkel op de reeds beschermde natuur- en landschapsgebieden, maar ook op de omliggende gebieden ('overgangszones'; punt 2 van het dictum). Wij delen uw constatering dat het voor het behoud en herstel van natuur en landschap belangrijk is om ons niet alleen te richten op de reeds beschermde gebieden, maar ook op de gebieden eromheen. Dit gebeurt op een aantal manieren, die wij hierna toelichten.

1. Allereerst zijn drie *juridische* instrumenten van toepassing in de overgangszones:

- De doelen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn vertaald in de Wet natuurbescherming, die op haar beurt zal worden geïntegreerd in de nieuwe Omgevingswet. Deze bescherming strekt zich uit tot *voorbij* de begrenzing van de Natura2000-gebieden zelf; de wet stelt ook regels en voorwaarden voor de gebieden eromheen. Dit wordt 'externe werking genoemd'. Bij het beoordelen van vergunningaanvragen voor activiteiten houden wij dus ook rekening met natuureffecten in de overgangszones rond Natura2000-gebieden.
- De Wet ammoniak en veehouderij regelt de bescherming van aangewezen kwetsbare gebieden voor ammoniak via emissieplafonds per veehouderij. Deze wet wordt bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet ingetrokken. Het beschermen van gebieden wordt daarmee gedecentraliseerd naar de provincie. Om die reden is in de Ontwerp-Omgevingsverordening NH2022 een paragraaf opgenomen met beoordelingsregels waarmee rekening gehouden moet worden bij de beoordeling van vergunningaanvragen.
- Inmiddels is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Deze wet borgt een structurele aanpak van de stikstofproblematiek. De wet voorziet in het bij algemene maatregel van bestuur (amvb) vaststellen van een omgevingswaarde voor stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden en het opstellen van een programma stikstof en natuurverbetering. Voor het bereiken van deze omgevingswaarde zullen ook maatregelen in de overgangszones nodig zijn. Dit maakt deel uit van de

gebiedsgerichte aanpak, waarover verderop in deze brief meer.

2. Daarnaast zetten wij ons *beleidsmatig* in voor natuur- en landschapsherstel in de overgangszones:
 - Zowel met de Voedselvisie als het Masterplan biodiversiteit beperken wij ons niet tot de (omgeving van) beschermde natuur- en landschapsgebieden, maar richten wij ons op de hele provincie. Vanuit de Voedselvisie helpen we alle spelers in de keten: zowel koplopers als het peloton. Nadrukkelijk betrekken wij gemeenten, mede omdat zij in het kader van de Omgevingswet werken aan omgevingsvisies en omgevingsplannen. Vanuit het Masterplan biodiversiteit richten we ons op maatregelen ter bescherming van soorten en habitats in de gehele provincie, bijvoorbeeld door middel van het soortenbeleid en exotenbestrijding en het opstellen van een kennisagenda.
 - In de gebieden met de grootste natuur- en landschapsopgaven zijn we gestart met een gebiedsgerichte, integrale aanpak voor het bereiken van onze doelen (zoals NNN-realisatie, stikstofreductie, natuurherstel, remming van bodemdaling, enzovoorts). In deze aanpak kiest de provincie voor een regisserende rol. De overgangszones zijn nadrukkelijk onderdeel van deze gebiedsgerichte aanpak. Met de gebiedsgerichte aanpak heeft de provincie in de afgelopen anderhalf jaar een enorme uitbreiding van haar inzet in het landelijk gebied bereikt, hetgeen in 2020 al voor mooie resultaten heeft gezorgd, zoals een aanzienlijke versnelling van de NNN-realisatie. Inmiddels zijn in vrijwel alle gebieden projectleiders gestart met gebiedsprocessen, uiteraard in samenwerking met alle relevante spelers. Zowel vanuit de Voedselvisie als het Masterplan biodiversiteit wordt met deze projectleiders samengewerkt.

In het Programma Natuurnetwerk, dat dit najaar aan uw Staten wordt voorgelegd, presenteren wij u de stand van zaken van de gebiedsgerichte aanpak. Ook zijn uw Staten uitgenodigd voor de inhoudelijke bijeenkomsten over de gebiedsgerichte aanpak, die onder de noemer 'College Tour' dit najaar van start gaan. Hierbij kan de informatie in de volgende brieven behulpzaam zijn:

- Brief aan uw Staten over de start van het Regiebureau NNN: 1397349/1397367, 9 april 2020;
- Brief aan uw Staten over de realisatiestrategie Natuurnetwerk Nederland: 1444638/1444647, 1 oktober 2020;
- Brief aan uw Staten over de strategie Noord-Hollandse Aanpak Stikstofproblematiek 1586466/1586470, 23 maart 2021.

- Brief aan uw Staten Programma Natuur, aanvraag Rijksregeling Programma Natuur 2021-2023, 1455348-1644373, 8 juni 2021;
- Brief aan uw Staten met Startnotitie integraal gebiedsprogramma Laag-Holland 999042/1491709, 5 november 2020.

Conclusie verkenning RO-instrumenten

Met de Omgevingsverordening NH2020 hebben uw Staten de planologische regimes herijkt en zijn de begrenzings- en de te beschermen waarden van het NNN en Bijzonder Provinciaal Landschap vastgesteld. Op dit moment concluderen wij dat dit bestaande (juridische en beleidsmatige) instrumentarium toereikend is voor het verwezenlijken van de doelen in de Voedselvisie en het Masterplan biodiversiteit; zowel in de beschermde natuur- en landschapsgebieden als in de overgangszones. Overigens is ook in onze strategie voor de aanpak van de stikstofproblematiek -onlangs vastgesteld door uw Staten- benoemd dat het bestaand instrumentarium voldoet. Ons college geeft er daarom de voorkeur aan zich nu volledig te richten op de *uitvoering* van ons beleid; niet op de *ontwikkeling van nieuw* beleid.

Level playing field

In ons coalitieakkoord hebben we aangegeven geen bovenwettelijke normen op te willen leggen. Dit blijft ons uitgangspunt. Het *level playing field* kan worden verstoord als aan Noord-Hollandse bedrijven beperkingen of eisen worden opgelegd die niet gelden ten opzichte van andere bedrijven buiten Noord-Holland. Gelijke behandeling van bedrijven is van belang, zodat een open en eerlijk speelveld gewaarborgd blijft. Middels de uitvoering van de Voedselvisie, ons programma Circulaire Economie en onze rol in de Greenports zetten wij ons in om knelpunten in Europese en landelijke wet- en regelgeving te agenderen.

Omgevingsverordening Noord-Holland 2022

Het concept van de Omgevingsverordening NH 2022 is aan uw Staten gestuurd en ter inzage gelegd.

De ingangsdatum van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 juli 2022, waarmee vaststelling en de ingangsdatum van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 wordt uitgesteld.

Tot slot

Op basis van bovenstaande analyse concluderen we dat de RO-instrumenten in de Omgevingsverordening op dit moment toereikend zijn voor de doelen in de Voedselvisie en het Masterplan biodiversiteit. We constateren dat er op dit moment geen aanleiding is om de Concept-Omgevingsverordening NH2022 aan te passen. Echter, een verordening is geen statisch document en blijft permanent in ontwikkeling.

Na de vaststelling van de Omgevingsverordening NH2020 zal periodiek een actualisatie van de Omgevingsverordening volgen. In deze actualisaties zullen we ontwikkelingen in de politieke wensen, onze eigen beleidskaders en de wet- en regelgeving verwerken.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en verzoeken u motie 13-2021 als afgedaan te beschouwen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter B/g

R.M. Bergkamp

C.J. Loggen